

חינוך בפרשה – ראש השנה

אבינו מלכנו!

ברגעים של צאת השנה יש המזמרים ואומרים פיוט 'אחות קטנה' שחיברו 'רבי אברהם חזן מגירונדי', בן-עירם ובן-דורם של המאורות הגדולים: רמב"ן, רבינו זרחיה הלוי 'בעל המאור' ורבינו יונה ה'שערי תשובה'. כל קטע בפיוט חותם בתחינה 'תכלה שנה ובקללותיה', ואילו הבית האחרון חותם 'תחל שנה וברכותיה'.

השנה, קל מאשר בעבר להתבטא 'תכלה שנה וקללותיה' ללא תחושת 'כפיות טובה'. שנה נוראה עברה על אחינו בית ישראל. שלשה שבועות לתוך תשפ"ד נתקפנו בצורה נוראה עם אלפי הרוגים הי"ד. הפך לאבל מחולנו. מאות נלקחו בשבי, ואחריתם מי ישורנה. שנת אימתה ופחד, פירוד לבבות, קשיים לעולם התורה.

ב"מחזור ר"ה" הישן שלי, נוסח ספרד (חסיד) מושמט אחד מקטעי הפיוט, כנראה מתוך חשש שיאמרו שאנו מבקשים למרוד במלכויות שבארצם התגוררנו. אֶעֱתִיקוּ כֵּן כִּי הוּא רְלוּוֹנְטִי בִּיּוֹתֵר:

הַקָּם מִשְׁפָּלוֹת לְרֹאשׁ מְמַלְכָת, כִּי בָּבוֹר גְּלוֹת נִפְשָׁה נִתְקָת, וְכִרָם זְלוֹת לְבָה שׁוֹפְכָת, בְּדִלִי
דְלוֹת מִשְׁפָּנוֹתֶיהָ, תִּכְלָה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ! וְיֵשׁ נוֹסַח אַחֵר ...בְּדִלִי דְלוֹת מִשְׁפָּנוֹתֶיהָ!...

היתה זו שנת ניסיון באמונה! להאמין כי ה' הטוב עומד מאחורי האירועים! יש לו להקב"ה תכנית עמוקה אותה קשה לנו להבין, קשה לנו לקבל ולהכיל, אך כאשר יודעים כי הכל מאת אב הרחמן – מתמודדים!

מלאו עתה שנתיים למותה של 'אליזבת' השנייה 'שְׁמֵלְכָה בבריטניה ו'הממלכה המאוחדת' כשבעים שנה. היא נודעה באצילותה ובאופייה הצנוע. חז"ל לימדו "מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא", ולכן נספר:

המלכה היתה נופשת באחוזתה בסקוטלנד הרחוקה. היא אהבה לטייל בנחת בשבילי הטבע. ויהי היום, במהלך טיול בוקר, פגשה זוג תיירים סיניים מבוגרים, מטיילים אף הם בין שבילי החורשה. פנו אליה בשאלה: "גברת! כמה זמן את מטיילת באזור זה?" "השיבה המלכה" "אני מגיעה לכאן משחר ילדותי, כשמונים שנה!". המשיכו הסיניים ושאלו: "שמענו ש'מלכת אנגליה' נופשת בטירה הסמוכה, והוד-כבודה מטיילת כאן. האם יצא לך פעם לפגוש אותה?" "המלכה השיבה, בצניעות ובבדיחות הדעת: "אני לא ראיתי אותה כאן." והוסיפה "אך ריצ'רד, המלווה שלי, ראה ואף דיבר איתה פעמים רבות!" כשהיא מְחַנֶּה על שומר-ראשה הנאמן והוותיק.

פנו הסיניים המרוגשים לשומר-הראש "איזה בר-מזל! אתה בעצמך פגשת את המלכה ואף שוחחת איתה!". הושיטו את מצלמתם למלכה, וביקשו ממנה "בבקשה גברת, צלמי אותנו - עם איש נכבד זה, שזכה בעצמו לפגוש את המלכה!". אליזבת 'שיתפה פעולה'. הם נעמדו עם שומר-הראש והצטלמו. התיירים חשו 'זכות!' שומר-הראש הציע להם לעשות תמונה נוספת, והפעם גם עם 'האשה המבוגרת'... כשנפרדו דרכיהם, לחשה לו המלכה "מעניין יהיה לראות את תגובתם, בביתם בסין, כשיעזרו להם 'לזהות' את הדמויות שבתמונות".

יכולים אנו 'להצטלם' בכל עת ובכל שעה עם השכינה הק'! להכליל אותו יתב"ש בתמונת חיינו, להנציח אותו לצידנו כחלק מ'אלבום' האישי והמשפחתי שלנו. בתמימותנו, אנו מצטלמים רק עם אלה שסביבו...

נתחנן, שנהיה ברי-דעת והבנה: וְיִדַע כָּל פְּעוּל כִּי אֶתָּה פְּעַלְתָּ, וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֶתָּה יִצְרָתוּ! נעזור לילדינו 'לזהות' את הדמות המרכזית שבתמונות. כמו שמחנכים אותם לכלל המצוות, נחנך אותם לאמונה. נרבה בסיפורי 'השגחה פרטית' המחזקים נפשות, נקיים שיחות קבועות בכיתה ובבית בסוגיית אמונה וביטחון.

בדרך לעקידה, התייצב השטן מול אברהם ויצחק בשלל 'תחפושות': דמות זקן... נער... נהר שוטף מאיים... אברהם, באיתן אמונתו, התחזק מולו והכריז בכל פעם 'הלוא זה רק תחפושת!' עקידת יצחק הוא 'הסיפור' של ר"ה, נתפלל שנזכה לקרוע את התחפושות בחיינו, את שלל המסכים המבדילים, לְחַזוֹת בְּנֵעָם הַשָּׁם!

גם כאשר 'תיירים' מבקשים לצלם 'אותנו', נפעל בדעת! נציע לצרף את 'המלך' אף הוא לתמונה!

תחל שנה וברכותיה!

יחיאל מיכל מונדרוביץ'

123ymm@gmail.com להארות והזמנות ©